't Was langer dan een half uur, 't was zeker drie kwartier later, dat ik voor een stille zijstraat van één der groote boulevards stond, mijzelf afvragende of ik nu mijn marraine zou bezoeken of mijn vrienden. De hemel moet mij het plan hebben doen opvatten naar mijn marraine te gaan. Ik zocht in de stille straat, die half verlicht was naar No. 47 en ontcijferde op het email naambordje „Vve Gessoux". Hier was het dus, waar mijn brieven werden gebracht, en deze deur was ze uitgekomen als ze mij een pakje ging zenden met sigaretten en andere snuisterijen.

Met een eenigszins onvaste hand belde ik. Een oogenblik daarna werd de deur geopend door een dame van misschien vijftig jarigen leeftijd Zij schrok toen ze mij zag en me waarschijnlijk herkende van mijn portret.

„O, mijnheer Gessonet," zei ze met een licht bevende stem, Elise is zoo ziek en . . . „Ziek!" schreeuwde ik. „Dan moet ik direct...." „Pardon, Mevrouw," stamelde ik, „ik vergat mezelf. Mag ik U het voorrecht verzoeken Uw dochter een oogenblik te zien?"

„Oui, Monsieur," zei Madame Gessoux heel vriendelijk, „wilt U mij volgen?"

Het hart klopte mij in de keel, toen ik den donkeren gang ten einde liep. Zóó bang was ik toch nog nooit geweest wanneer den aanval werd geblazen en ook nooit zoo zenuwachtig.

Toen opende Mevrouw Gessoux de deur van een achterkamer en daar, in een ruim ledikant, daar lag mijn lieve marraine.

Ik wist van geen vormen, ik wist niets meer, ik wist nu alleen de reden, waarom ze mij niet geschreven had. Ze had niet gekund. Geen woord kon ik uitbrengen . . .

Met twee groote stappen was ik aan haar sponde, greep haar handen, en verborg mijn gelaat in den van het bed hangende deken. Zij begreep mij en had geen woorden noodig. Zacht maakte ze haar linkerhand los en legde die op mijn gebogen hoofd, een oogenblik maar. Dit bracht mij tot kalmte en voor de eerste maal zag ik haar vol aan. Grijs, blauwgrijs waren haar oogen en bruin was het gevlochten haar. Hoe zwak en ellendig zag ze er uit.

„Mijn lieve, lieve marraine," zei ik zacht. Ze lachte, een lieven lach, en ik bemerkte toen dat ze ook mooie kleine tanden had, juist zooals ik me had voorgesteld, toen ik voor de eerste maal haar portret zag.

„Dus je kon niet schrijven," zei ik.

„Neen", antwoordde ze eenvoudig.

Toen wendde ik mij tot Madame Gessoux.

„Wat scheelt er aan?" vroeg ik gejaagd „wat zegt de dokter?"

„Zwakte en overspanning," antwoordde Madame. „Met rust en versterkende middelen zal ze weer gauw hersteld zijn."

Ik meende een trilling om haar mond te zien bij dat antwoord en toen ik vroeg: „Daar kan toch overvloedig voor gezorgd worden?", toen barstte Madame in snikken uit en bekende mij, dat ze niets bezaten, letterlijk niets. Ze was nu al drie maanden ziek, Elise, en haar salaris was in het begin van December voor 't laatst uitbetaald.

Ik stond sprakeloos. Ja, toen ik mijn oogen liet dwalen door het vertrek, toen zag ik het. Slechts het allernoodigste, geen zweem van weelde, nauwelijks comfortabel was het ingericht. Ik wendde mij tot Elise.

„Ma marraine," zei ik zacht. „je hebt mij in October een pakje gezonden en in November weer een, terwijl je zelf ziek was en versterkende middelen moest koopen?"

„Je hadt het ook noodig, mon filleul," glimlachte ze, „en ik had het hier toch beter dan jij, in de loopgraven?"

Ik schaamde mij en het kostte mij moeite haar de waarheid te zeggen en het moest toch en wel direct.

Zacht nam ik haar linkerhand in de mijne en zei: „Madame, wilt U ook even luisteren?"

En ik vertelde, dat ik mij zoo alleen voelde, zoo wanhopig alleen, niettegenstaande mijn geld, dat ik verlangde naar een brief, een brief die slechts voor mij was geschreven, al was het dan ook door een onbekende. En hoe dat verlangen steeds gegroeid was, bij elken brief dien ik ontving van ma marraine.

Zij begrepen mij en er waren tranen in Elise's oogen toen ik geëindigd had. Haar linkerhand rustte nog steeds in de mijne. „Pauvre garçon," zei ze alleen.

Ik sprong op. „Maar nu moet er gehandeld worden," riep ik. „Wie kan er alles gaan halen? Vleesch en melk en eieren, alles wat noodig is, want met Kerstmis moet je al veel beter zijn, begrijp je, ma marraine? Dan zullen we Kerstfeest vieren!

U hebt nog een zoontje, Madame?"

„Jean, Monsieur, hij is twaalf jaar. Hij is naar de avondschool," voegde zij erbij.

„Goed, morgen kom ik kennismaken met Jean," zei ik „en let U er goed op, Madame, dat Elise heel veel versterkendsgebruikt?"

Toen boog ik mij over Elise en vroeg heel zacht: „Mag ik morgen terugkomen, ma marraine?"

Ze glimlachte dankbaar en het was mij voldoende.

* * *

Wat een heerlijk Kerstfeest! In de vier dagen, die aan Kerstmis voorafgingen had Elise alles wat het modern Parijs aan een zwakke kan verschaffen en het was of ze zichtbaar vooruitging. Met Kerstavond mocht ze, gesteund door kussens, rechtop zitten. We hadden den kerstboom, dien ik volgens Madame veel te vol had gehangen, zoo dicht mogelijk bij Elise's bed geschoven. Ik vertelde van het ruwe soldatenleven aan Madame, aan den kleinen Jean, maar bovenal aan Elise en ik vond het een genot steeds maar te vertellen en het teerverachtig licht van den Kerstboom te zien schemeren op haar lief gelaat.

Juist had ik weer een episode verteld uit de vele, die mij door het hoofd dwarrelden en een oogenblik was het stil.

Ma marraine vestigde haar oogen op den Kerstboom en toen ontmoetten onze blikken elkaar.

„Wat kunnen we toch doen," vroeg ze, „om al je goedheid aan ons en vooral aan mij, te vergelden?" en er kwamen tranen in haar oogen toen ze die vraag deed.

„Als dit Kerstfeest voorbij is en ook de Oudejaars-avond," zei ik zacht, „dan begint er een Nieuw Jaar; dan moet ik weer weg, in dienst van 't lieve Vaderland, maar vóór mijn vertrek „heb ik je nog iets te vragen, ma marraine."

Was dat het roode licht van den Kerstboom, dat haar wangen kleurde, of bloosde mijn marraine?

(foto Aug. F. W. Vogt).

KERSTSTEMMING - DE O.Z. VOORBURGWAL TE AMSTERDAM IN DE SNEEUW.